

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

03 mai 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

președinte - Petru Ursache,

judecătorii - Constantin Alerguș, Vladimir Timofti,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Pavalatii Alexandru în numele inculpatului Caterinciuc Iurie, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 20 octombrie 2016 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2016, în cauza penală în privința lui

Caterinciuc Iurie

Termenul de examinare a cauzei:

instanța de fond: 05.09.2016 - 20.10.2016;

instanța de apel: 17.11.2016 - 05.12.2016;

instanța de recurs: 31.01.2017 - 03.05.2017.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 20 octombrie 2016, adoptată în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Caterinciuc Iu. a fost condamnat în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, la 3 ani închisoare, iar în baza art. 349 alin. (1) Cod penal, la 1 an închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepsei, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani și 6 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată Olaru C. a fost admisă integral, fiind dispusă încasarea de la Caterinciuc Iu. în beneficiul acesteia a sumei de 5 000 lei, cu titlu de prejudiciului moral.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a reținut că, la 10.08.2016, în jurul orei 02⁰⁰, Caterinciuc Iu. fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se în coridorul comun al blocului locativ de la etajul 9 din str. Voluntarilor, 14, mun. Chișinău, având asupra sa un topor, încalcând grosolan ordinea publică și exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, acțiuni care prin conținutul lor se deosebesc prin cinism și obraznicie deosebită, în prezența mai multor persoane, amenințându-i cu aplicarea violenței, pe cei din jur, i-a numit cu cuvinte necenzurate și a amenințat vecinii din ap. 52, din str. Voluntarilor, 14, cu răfuială fizică, iar la sosirea echipajului de poliție "902" a IP Ciocana, Caterinciuc

Iu., folosindu-se de faptul că ușa de la intrare în bloc este magnetică, a blocat-o, îngrădind în așa mod accesul colaboratorilor de poliție.

Tot el, continuându-și acțiunile infracționale la 10.08.2016, în jurul orei 02⁰², după sosirea echipajului "902" în componența angajatului BRO, Țurcanu Al-dru, și angajatul INP, Olaru C., care se aflau în fața blocului locativ din str. Voluntarilor, 14, mun. Chișinău, în exercițiul funcției de serviciu și documentau acțiunile huliganice comise de către Caterinciuc Iu., față de vecinii săi din apartamentul nr. 52, din str. Voluntarilor, 14, mun. Chișinău, ultimul fără careva motive, având același topor în mână, i-a amenințat cu moartea și răfuiala fizică, numindu-i cu cuvinte necenzurate.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri inculpatul și avocatul acestuia, Pavalatii Al-dru, care au solicitat casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei potrivit modului stabilit pentru prima instanță și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care în privința inculpatului să fie aplicate prevederile art. 90 Cod penal.

În motivarea apelurilor declarate, apelanții au invocat că, pedeapsa aplicată inculpatului este una prea aspră.

Prima instanță nu a reținut careva circumstanțe agravante și nici atenuante în privința inculpatului, fapt ce contravine situației de fapt. Pentru ca o cauză penală să fie examinată potrivit art. 364¹ Cod de procedură penală, este o condiție obligatorie și anume recunoașterea vinovăției, fapt care persistă în cauza penală curentă. Astfel, instanța de fond potrivit art. 76 alin. (1) lit. f) Cod penal urma să constate ca circumstanță atenuantă recunoașterea vinovăției.

Totodată, partea apărării a menționat că, instanța nu s-a expus asupra posibilității sau imposibilității aplicării unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării acesteia.

De asemenea, avocatul a menționat că, inculpatul nu este în stare de recidivă, nu a comis infracțiunea în termen de probă, a recunoscut integral vina, anterior nefiind condamnat pentru infracțiuni similare, prin urmare este posibilă aplicarea în privința acestuia a prevederilor art. 90 Cod penal.

Adițional, inculpatul a menționat că, în prima instanță și-a recunoscut vina, s-a căit de cele comise, are un copil minor la întreținere, nu a comis o infracțiune deosebit de gravă, are o persoană în etate al întreținere, considerând astfel că, în privința sa poate fi aplicată o altă măsură de constrângere.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2016, au fost respinse ca fiind nefondate apelurile declarate, cu menținerea sentinței fără modificări.

5. Verificând legalitatea individualizării pedepsei penale în privința inculpatului, instanța de apel a conchis că, instanța de fond a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal și la stabilirea categoriei și mărimii pedepsei a ținut cont de gravitatea infracțiunilor săvârșite, de motivul acestora, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori

agradează răspunderea, de condițiile de viață ale acestuia precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Instanța de apel a reiterat că, cauza deferită a fost examinată de către prima instanță în procedură simplificată, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală.

Conform criteriilor enunțate la art. 16 Cod penal, infracțiunile incriminate inculpatului se califică ca infracțiune gravă și respectiv ușoară.

Astfel, reieșind din prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, ca urmare a reducerilor cu $\frac{1}{3}$ din limitele pedepselor prevăzute de lege, instanța de apel a stabilit că, instanța de fond justificat a aplicat pedeapsa în baza art. 287 alin. (3) și art. 349 alin. (1) Cod penal - închisoare în mărime de 3 ani și respectiv închisoare pe un termen de 1 an, pedeapsa care se încadrează în noile limite stabilite prin reducerea cu o treime din maximum și din minimum prevăzut de sancțiune.

În conformitate cu prevederile art. 76, 77 Cod penal, careva circumstanțe atenuante sau agravante în privința inculpatului n-au fost stabilite, or, recunoașterea vinovăției atrage incidența procedurii simplificate în temeiul art. 364¹ Cod de procedură penală și nu poate valorifica ca o circumstanță atenuantă judiciară prevăzută de art. 76 alin. (1) lit. f) Cod penal, deoarece ar însemna că, aceleași situație de drept să i se acorde o dublă valență juridică.

Raportând la caz, prevederile legale sus enunțate, instanța de apel a respins ca lipsite de suport juridic alegațiile apărătorului și inculpatului expuse în apelurile declarate și în ședința de judecată că, prima instanță în mod incorect nu a reținut în calitate de circumstanță atenuantă în persoana inculpatului recunoașterea vinovăției.

În acest sens, în mod just, prima instanța a ajuns la concluzia, că inculpatul va putea fi corectat și reeducat cu exclusivitate în locurile de detenție, izolându-l de societate și aplicându-i o pedeapsă sub formă de închisoare luând în considerație motivul și scopul celor comise, personalitatea inculpatului, caracterul prejudiciabil și mărimea daunei cauzate, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea și influența pedepsei asupra corectării inculpatului.

Cu referire la solicitarea apărării, privind dispunerea suspendării condiționate a pedepsei stabilite, instanța de apel o consideră neîntemeiată, or, atunci când infractorul a comis mai multe infracțiuni în concurs, suspendarea condiționată a executării pedepsei se va putea dispune numai dacă pedeapsa aplicată pentru concurs este închisoarea ce nu depășește limitele prevăzute în alin. (1) art. 90 Cod penal.

Astfel, instanța de apel a menționat că, inculpatul a comis două infracțiuni una gravă și alta ușoară, împotriva relațiilor sociale cu privire la ordinea publică și relațiile sociale cu privire la autoritatea de stat, sub a cărei egidă acționează persoanele cu funcție de răspundere și persoanele care își îndeplinesc datoria obștească, acesta este caracterizat negativ, absolut toți martorii audiați la faza

urmăririi penale indicând că inculpatul este agresiv și deseori provoacă neplăceri vecinilor. Totodată, potrivit cazierului contravențional, acesta anterior a fost sancționat de nenumărate ori pentru fapte de huliganism nu prea grav, tulburarea liniștii și apariția în locuri publice în stare de ebrietate.

Prin urmare, instanța a apreciat drept neîntemeiată și ilegală solicitarea apărătorului privind aplicarea față de inculpat a prevederilor art. 90 Cod penal.

Instanța de apel a respins și solicitarea inculpatului privind aplicarea față de acesta a prevederilor art. 91 Cod penal, or, prevederile articolului menționat se aplică doar la faza executării pedepsei, în condițiile existenței unei hotărâri definitive și executării față de inculpat, circumstanțe care nu se atestă în speță.

Totodată, instanța nu a considerat plauzibile argumentele invocate de inculpat în sensul aplicării unei pedepse mai blânde din motiv că, este unicul întreținător al familiei, având la întreținere și o persoană bolnavă, or, după cum rezultă din materialele dosarului și anume din declarațiile martorilor, inculpatul de un an de zile nu mai locuiește cu soția sa, iar mama sa se află peste hotarele RM.

Subsidiar, instanța de apel menționat că, prima instanță corect a concluzionat că, în speță sunt prezente interdicții de aplicare a prevederilor Legii nr. 210 din 29.07.2016 privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței RM, or, inculpatul nu întrunește condițiile indicate la art. 1 alin. (1), (2) și art. 10 alin.(l) lit. k) a Legii menționate.

În ce privește soluționarea acțiunii civile de către instanța de fond, instanța de apel menționat că, aceasta în mod corect a dispus admiterea pretențiilor părții vătămate, or, ca urmare a comiterii infracțiunilor de către inculpat, lui Olaru C. i-a fost cauzat un prejudiciu moral, cuantumului căruia a fost apreciat corect de către prima instanță, constituind 5 000 lei, sumă care ar fi capabilă să remedieze suferințele (psihice) suportate, iar inculpatul a manifestat acordul în sensul achitării prejudiciului solicitat.

6. Împotriva hotărârilor nominalizate declară recurs ordinar avocatul Pavalatii Al-dru în numele inculpatului, care, invocând temeii de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea parțială a acestora și pronunțarea unei noi hotărâri prin care, inculpatului să-i fie stabilită o pedeapsă cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

În motivarea recursului ordinar, autorul invocă argumente similare cu cele indicate anterior în cererea de apel și descrise la *pct. 3. al prezentei decizii*, suplimentar menționând că, instanța de apel incorect a constatat că, numai executarea reală a pedepsei stabilite inculpatului va atinge scopul legii penale.

De asemenea, instanța nu a reținut careva circumstanțe agravante în privința lui, constatând doar circumstanțe atenuante, cum ar fi recunoașterea vinovăției și căința sinceră.

Adițional, recurentul a menționat că, inculpatul dorește să repare prejudiciul cauzat părții vătămate, însă, aflându-se în închisoare acest fapt nu este realizabil.

6.1. În conformitate cu prevederile art. 431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, solicitând inadmisibilitatea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat, invocând că soluțiile instanțelor inferioare, referitoare la categoria și mărimea pedepsei, a fost reținută în strictă conformitate cu prevederile art. 6, 7, 61, 75, 76, 77 Cod penal, conform cărora, persoanei recunoscute vinovate de săvârșire unor infracțiuni, i se aplică o pedeapsă echitabilă, în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Precum a fost menționat supra, recurentul invocă temei de casare a hotărârilor contestate pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, totodată semnalând pct. 10) a aceleiași norme procesual penale, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise în instanțele de fond și de apel în cazul când *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Analizând aceste temeuri în raport cu motivele invocate în recurs, Colegiul penal constată că acestea nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, lipsind temeuri de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârilor contestate.

Potrivit conținutului recursului, recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului Caterinciuc Iu. și critică hotărârile judecătorești numai în partea stabilirii pedepsei, invocând că, în speță nu au fost identificate careva interdicții de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, în privința inculpatului, or, acesta și-a recunoscut vinovăția s-a căit sincer de cele comise și în instanța de fond, cauza a fost examinată în ordinea prevăzută la art. 364¹ Cod de procedură penală.

Motivele recurentului, precum că instanțele de fond incorect au individualizat pedeapsa și neîntemeiat nu au aplicat în privința inculpatului alte pedepse alternative, Colegiul penal le consideră neîntemeiate.

La acest capitol, Colegiul penal atestă că, potrivit art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor, având drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

Totodată, conform art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă, iar la stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța de judecată are obligația să țină seama de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

De asemenea, Colegiul consideră necesar de evidențiat că, în art. 90 Cod penal sunt prevăzute condițiile pentru acordarea suspendării condiționate a executării pedepsei, și anume se prevede că instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana vinovatului și considerând necesar poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând obligatoriu în hotărâre motivele condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei și termenul de probă.

Colegiul penal menționează, că la stabilirea pedepsei inculpatului, atât prima instanță, cât și cea de apel, au ținut seama în deplin de principiile de aplicare a pedepsei prevăzute de art. 61 Cod penal, de criteriile generale de individualizare a ei, stipulate în art. 75 Cod penal, de toate circumstanțele cauzei care agravează ori atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corijării și reeducării acestuia și corect au conchis că inculpatul a comis din intenție o infracțiune gravă și una ușoară, de motivul acestora, de persoana celui vinovat, care la locul de trai este caracterizat negativ, iar potrivit cazierului contravențional, acesta anterior a fost sancționat de nenumărate pentru fapte de huliganism nu prea grav, tulburarea liniștii și apariția în locuri publice în stare de ebrietate, prin urmare corectarea și reeducarea inculpatei este posibilă doar prin aplicarea unei pedepse cu închisoare.

Colegiul reiterează faptul că, în speță, judecarea cauzei penale a avut loc în baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în conformitate și cu respectarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală și potrivit alin. (8) al acestui articol, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă în baza probelor administrate la

faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

Colegiul penal atestă că, sancțiunea art. 287 alin. (3) și art. 349 alin. (1) Cod penal în baza cărora a fost condamnat Caterenciuc Iu., prevăd pedeapsa sub formă de "închisoare de la 3 la 7 ani" și respectiv "amendă în mărime de la 3 00 la 1 000 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de până la 180 de ore, sau cu închisoare de până la 2 ani".

Însă, în cauză deferită judecătii, se constată că, potrivit sentinței adoptate în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Caterinciuc Iu. a fost condamnat în baza art. 287 alin. (3) și art. 349 alin. (1) Cod penal, la închisoare în mărime de 3 ani și respectiv 1 an, iar în temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani și 6 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, pedeapsă care se încadrează în noile limite stabilite prin reducerea cu o treime din maximul și din minimul prevăzut de sancțiunile normelor imputate.

După care, legalitatea sentinței a fost verificată de instanța de apel, care a menținut condamnarea în privința inculpatului în baza art. 287 alin. (3) și 349 alin. (1) Cod penal, statuând că corect prima instanța a apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei și just a individualizat pedeapsa stabilită în privința acestuia. Or, criticele apelanților în partea ce ține de solicitarea casării sentinței în latura pedepsei, au fost respinse, ca nefondate.

La baza acestei concluzii, instanțele judecătorești au acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, au ținut cont de circumstanțele cauzei, legate de scopul și motivele faptei, gravitatea infracțiunilor săvârșite, care fac parte din categoria celor *ușoare* și *grave*, de faptul că inculpatul și-a recunoscut vina și s-a căit sincer, precum și de persoana acestuia, care la locul de trai este caracterizat negativ, iar potrivit cazierului contravențional, acesta anterior a fost sancționat de nenumărate pentru fapte de *huliganism nu prea grav*, tulburarea liniștii și apariția în locuri publice în stare de ebrietate, astfel fiind predispus de a comite infracțiuni, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de prevenirea de a săvârși infracțiuni noi.

Colegiul penal menționează că argumentele recurentului, precum că la stabilirea pedepsei instanța de apel, nu a ținut cont de circumstanțele atenuante prezente în cauză, precum că inculpatul a recunoscut vina, nu pot fi reținute, deoarece recunoașterea vinei este o circumstanță atenuantă, mai mult că această circumstanță este un drept al inculpatului, care deja a fost luat în considerație de către instanța de fond la aplicarea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani și 6 luni, pentru săvârșirea infracțiunilor de *huliganism* și *amenințarea sau violența săvârșită asupra unei persoane cu funcție de răspundere sau a unei persoane care își îndeplinește datoria obștească*.

Or, conform practicii judiciare, recunoașterea vinovăției care atrage incidența procedurii simplificate, nu poate valorifica ca o circumstanță atenuantă judiciară prevăzută de art. 76 alin. (1) lit. f) Cod penal, deoarece ar însemna că aceleași situații de drept să i se acorde o dublă valență juridică.

În aceste condiții, Colegiul penal, consideră că n-a fost constatată prezența în speța examinată a careva erori de drept, ce ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate.

Colegiul penal consideră relevant de a specifica că, argumentele invocate de recurent în cererea sa de recurs au constituit obiect de examinare la judecarea cauzei în instanța de apel, deoarece după conținutul lor sunt similare celor consemnate în cererea de apel, respectiv asupra acestora instanța de apel s-a expus argumentat în hotărârea pronunțată, așa cum este indicat și în *pct. 5 din prezenta decizie*, soluție pe care instanța de recurs o consideră legală și argumentată, însușind argumentele ei, reiterarea cărora nu mai este necesară (*cauza CtEDO, Rebait și alții c. Franței, din 25.02.1995, nr. 26564/1995*).

Din considerentele expuse, Colegiul penal conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale prescrise la art. 414 - 418 Cod de procedură penală, impunându-se în consecință inadmisibilitatea recursului ordinar declarat la caz, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Pavalatii Alexandru în numele inculpatului Caterinciuc Iurie, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2016, în cauza penală în privința lui *Caterinciuc Iurie*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 02 iunie 2017.

Președinte
Judecătorii

Petru Ursache
Constantin Alerguș
Vladimir Timofti